

Sesijas dokuments

B9-0312/2023

5.7.2023.

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas paziņojumu

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par neatkarīgas ES ētikas struktūras izveidi
(2023/2741(RSP))

Manon Aubry, Leila Chaibi
Kreiso grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par neatkarīgas ES ētikas struktūras izveidi (2023/2741(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju par pārredzamības un integritātes stiprināšanu ES iestādēs, izveidojot neatkarīgu ES ētikas struktūru¹,
 - ņemot vērā 2022. gada 15. decembra rezolūciju par aizdomām par Kataras īstenotu korupciju un plašāku nepieciešamību pēc pārredzamības un pārskatatbildības Eiropas iestādēs²,
 - ņemot vērā 2023. gada 16. februāra rezolūciju par neatkarīgas ES ētikas struktūras izveidi³,
 - ņemot vērā 2023. gada 16. februāra rezolūciju par pārraudzības veikšanu saistībā ar pasākumiem, ko Parlaments pieprasījis, lai stiprinātu Eiropas iestāžu integritāti⁴,
 - ņemot vērā politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai (2019–2024), ar kurām *Ursula von der Leyen* kā Eiropas Komisijas priekšsēdētāja amata kandidāte iepazīstināja 2019. gada 16. jūlijā,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas 2019. gada 1. decembra pilnvarojuma vēstuli priekšsēdētājas vietniecei vērtību un pārredzamības jautājumos *Věra Jourová*,
 - ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas *Ursula von der Leyen* 2022. gada 18. marta vēstuli Padomei, kurā iekļauti Komisijas pēcpasākumi Eiropas Parlamenta 2021. gada 16. septembra nelegislatīvajai rezolūcijai par pārredzamības un integritātes stiprināšanu ES iestādēs, izveidojot neatkarīgu ES ētikas struktūru,
 - ņemot vērā Komisijas 2023. gada 8. jūnija paziņojumu "Priekšlikums par starpiestāžu ētikas struktūru" (COM(2023)0311),
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Komisija jau savu pilnvaru termiņa sākumā gan priekšsēdētājas politikas pamatnostādnēs, gan komisāres *Věra Jourová* misijas vēstulē apņēmas izveidot neatkarīgu ētikas struktūru;
- B. tā kā Eiropas Parlaments 2021. gada 16. septembra rezolūcijā pauda plašu atbalstu priekšlikumam izveidot neatkarīgu ētikas struktūru;

¹ OV C 117, 11.3.2022., 159. lpp.

² OV C 177, 17.5.2023., 109. lpp.

³ Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0055.

⁴ Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0054.

- C. tā kā ir publicēts vājš Komisijas priekšlikums par starpiestāžu ētikas struktūru, bet joprojām turpinās izmeklēšana sakarā ar apgalvojumiem, ka vairāki deputāti un viens darbinieks ir iesaistīti tā dēvētajā Katargeitas (*Qatargate*) lietā par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, korupciju un dalību noziedzīgā organizācijā;
- D. tā kā publiskā sektora iestāžu un to vēlēto pārstāvju, komisāru un amatpersonu neatkarība, darbības pārredzamība un pārskatatbildība ir ārkārtīgi svarīga, lai veicinātu iedzīvotāju uzticēšanos, kas ir vajadzīga leģitīmai demokrātisko institūciju darbībai;
- E. tā kā pēdējos mēnešos ir atklāti interešu konflikti, pārredzamības trūkums un aktīvu un interešu atklāšanas trūkums Komisijā, tostarp bijušā komisāra *Dimitris Avramopoulos* apmaksāta iesaistīšanās Cīņas pret nesodāmību asociācijā un pārredzamības trūkums attiecībā uz komisāra *Margaritis Schinas* braucieniem uz Persijas līča reģionu;
- F. tā kā pašreizējā ES ētikas regulējuma nepilnības lielā mērā izriet no tā pašregulējošās pieejas un nepieciešamo cilvēkresursu un finanšu resursu un kompetences trūkuma, lai pārbaudītu informāciju, veiktu izmeklēšanu un ierosinātu un piemērotu sankcijas; tā kā neatkarīgas ētikas struktūras izveide ir būtiski svarīga, lai atjaunotu uzticēšanos ES iestādēm un to demokrātiskajai leģitimitātei;
- G. tā kā Eiropas Parlamenta deputātu pilnvaru brīvība nekādā veidā neliedz izveidot šādu neatkarīgu ētikas struktūru un tai piešķirtās prerogatīvas, tostarp izmeklēšanas un sankciju piemērošanas pilnvaras; tā kā neviens juridisks spriedums nekad nav apliecinājis jebkādus šādus ierobežojumus,
- H. tā kā Katargeitas skandāls aicina Eiropas iestādes nopietni pievērsties neveiksmēm cīņā pret korupciju un ieviest plašākus pārredzamības, integritātes un pārskatatbildības pasākumus,
1. pieņem zināšanai ilgi gaidīto Komisijas priekšlikumu par neatkarīgu starpiestāžu ētikas struktūru ("struktūra");
 2. pauž dziļu vilšanos par tā nepārprotamo vārienīguma trūkumu, kamēr Parlaments šo priekšlikumu ir gaidījis gandrīz visu Parlamenta pilnvaru laiku un kamēr Eiropas iestādes piedzīvo nopietnāko kukuļošanas skandālu to vēsturē;
 3. pauž dziļu nožēlu par ierosināto ārpustematisko mandātu, kas nozīmē brīvprātīgu starpiestāžu darba grupu ētikas noteikumu minimālai saskaņošanai, nevis iestādi, kas nodrošina ētikas noteikumu ievērošanu; pauž dziļu nožēlu par gandrīz neesošajām pilnvarām, neatkarības trūkumu un ārkārtīgi nepietiekamajiem cilvēkresursiem un finanšu resursiem, kas ierosināti struktūrai; jo īpaši norāda, ka tā nevar nedz izmeklēt korupcijas, interešu konfliktu un citu ētikas noteikumu pārkāpumu gadījumus, nedz sodīt par tiem;
 4. iesaka izveidot ētikas struktūru, kas risinātu strukturālos interešu konfliktus starp politiskajām un ekonomiskajām varām ES iestādēs;
 5. atgādina savu nostāju, ka struktūrai vajadzētu būt iespējai izmeklēt pašreizējo vai bijušo locekļu un darbinieku iespējamus ētikas noteikumu pārkāpumus un publiski ieteikt piemērot sankcijas atbildīgajām iestādēm, lai nodrošinātu konsekventus standartus un

izpildi visās iestādēs un citās iesaistītajās pusēs;

6. uzskata, ka struktūrai vajadzētu būt iespējai ne tikai pārbaudīt finanšu interešu deklarācijas, bet arī izmeklēt noteikumu pārkāpumus attiecībā uz interešu konfliktiem, virpuļdurvju efektu, informācijas publicēšanu un citiem pārkāpumu gadījumiem;
7. uzskata, ka struktūrai vajadzētu būt iespējai izmeklēt Pārredzamības reģistra rīcības kodeksa pārkāpumus un ļaunprātīgu lobēšanas praksi;
8. uzskata — lai nodrošinātu ētikas standartu konsekventu piemērošanu un paredzamību, struktūras lēmumiem vajadzētu būt saistošiem un izpildāmiem;
9. pauž nožēlu par to, ka Komisija nav ierosinājusi apvienot pašreizējo par ētiku atbildīgo struktūru funkcijas, lai tās būtu pilnībā efektīvas, kā to 2021. gada rezolūcijā ieteica Parlaments;
10. atkārtoti aicina priekšlikuma darbības jomā iekļaut iestāžu personālu;
11. norāda, ka Komisija ir ierosinājusi iecelt novērotājus — piecus neatkarīgus ekspertus, lai konsultētu struktūras locekļus; pauž nožēlu, ka viņi darbosies kā novērotāji, nevis kā pilntiesīgi locekļi; atgādina par savu priekšlikumu iecelt bijušos Eiropas Savienības Tiesas, Eiropas Revīzijas palātas tiesnešus un bijušos ES ombudus ar pilnām ieteikuma un balsošanas pilnvarām;
12. ir pret struktūras locekļu lēmumu pieņemšanas procedūru, kas balstīta uz vienprātību; uzsver, ka šādā veidā pieņemti lēmumi tiktu saskaņoti ar viszemākajiem ētikas standartiem, jo īpaši ņemot vērā to, ka dažām attiecīgajām iestādēm nav rīcības kodeksa;
13. pauž nožēlu, ka kopējo minimālo standartu izstrāde ir tik neskaidri definēta, ka katrai pusei joprojām būtu ļoti atšķirīga prakse, jo īpaši attiecībā uz uzteikuma periodiem, kas ir galvenais līdzeklis pret virpuļdurvju efektu;
14. norāda, ka katra puse veiktu savu iekšējo noteikumu pašnovērtējumu un to saskaņošanu ar struktūras izstrādāto standartu; nosoda šo pašregulējošo pieeju, kas ir galvenā problēma saistībā ar pārskatatbildību, integritāti, pārredzamību un korupcijas apkarošanu iestādēs;
15. pauž nožēlu, ka ētikas noteikumi katrā iestādē joprojām būs atkarīgi no katras iestādes interpretācijas un mērķu līmeņa: pauž bažas, ka ētikas normas tādēļ netiks uzlabotas;
16. pauž bažas par ļoti zemo provizorisko struktūras budžetu, kas apdraud tās iespējamo efektivitāti; uzsver, ka sarunām par starpposma daudzgadu finanšu shēmu vajadzētu būt iespējai palielināt tās budžetu; norāda, ka provizoriskais budžets ir trīs reizes mazāks nekā naudas summa, ko policija konfiscējusi Katargeitas kontekstā;
17. atgādina savu nostāju par pietiekamiem cilvēkresursiem, kas jāvelta struktūrai; norāda, ka Komisijas priekšlikums par diviem pilna laika darbiniekiem (AST pakāpe) un vienu pilna laika darbinieku uz katru iesaistīto pusi (AD pakāpe) nav pietiekams, jo īpaši, lai nodrošinātu struktūras spēju pārbaudīt finansiālo interešu un aktīvu deklarāciju

patiesumu un izmeklēt citus ētikas noteikumu pārkāpumus; uzskata, ka šis zemais provizoriskais budžets pierāda, ka Komisija ierosina tikai starpiestāžu diskusiju forumu, nevis ES ētikas struktūru;

18. atgādina, ka struktūrai vajadzētu būt tiesībām sākt izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas un veikt izmeklēšanas darbības gan uz vietas, gan uz dokumentu pamata, izmantojot informāciju, ko tā savākusi vai saņēmusi no trešām personām;
19. uzskata, ka gaidāmā Līgumu pārskatīšana ir lieliska iespēja iekļaut visām ES iestādēm un aģentūrām saistošu prasību izveidot šādu neatkarīgu ētikas struktūru; norāda, ka saskaņā ar Iestāžu nolīgumu dalība ir brīvprātīga; pauž bažas par to, ka iestādes, aģentūras un struktūras, kurām trūkst attiecīgās gribas, varētu nepiedalīties;
20. pauž nožēlu par to, ka priekšlikumā nav iekļauts aicinājums aizliegt Eiropas Parlamenta deputātiem veikt algotus blakusdarbus vai darbības, jo īpaši vadītāju vai konsultantu statusā, vai pildot biržas sarakstā iekļautu uzņēmumu valdes vai konsultatīvās padomes locekļu vai direktoru pienākumus;
21. pauž viedokli, ka šajā kontekstā Parlamentam jāturpina uzlabot savus iekšējos ētikas noteikumus, pamatojoties uz visaugstākajiem standartiem; uzskata, ka deputātu interešu un aktīvu deklarāciju sagatavošanā par piemēru būtu jāņem paraugprakse valstu parlamentos; ierosina, ka Padomdevējai komitejai deputātu rīcības jautājumos būtu jāuzņemas proaktīva loma, tostarp jāspēj rīkoties pēc savas iniciatīvas, tieši izskatīt sūdzības un, vissvarīgākais, lemt par sankcijām;
22. aicina Komisiju steidzami attiecīgi pārskatīt savu priekšlikumu;
23. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.